

Παρουσίαση Διδακτορικής Διατριβής

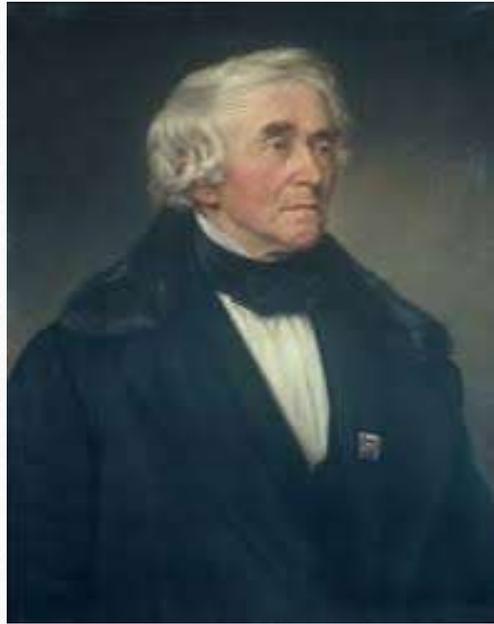
ΘΕΜΑ: Ο ρόλος των περιηγητών στην προώθηση των γεωπολιτικών συμφερόντων των Μ. Δυνάμεων στον ελλαδικό χώρο, (Ελλάδα-Κύπρος), κατά τον 19^ο -20^ο αιώνα.

Phd.candidate : Ευθάλη Αγγελική

Επιβλέπων Καθηγητής: Μπότσης Μιλτιάδης

Συνοπτική παρουσίαση ερευνητικής μελέτης

- Διαχρονική αντίσταση και αγώνας του ελληνισμού εντός πλαισίου ανέμων ιμπεριαλιστικών σχεδίων
- Καθοριστικός ρόλος των Μεγάλων Δυνάμεων στη διαμόρφωση των ελληνικών πραγμάτων (γεωπολιτική διάσταση)
- Ο ελληνικός χώρος ως γεωπολιτικό «μήλο της έριδος» λόγω στρατηγικής θέσης
- Πολυδιάστατος πλούτος του ελληνισμού (πνευματικός, γεωγραφικός, εμπορικός)
- Διαρκείς μορφές εξωτερικής διείσδυσης και απομύζησης σε όλα τα επίπεδα
- Ισχυρά πολιτισμικά και πνευματικά χαρακτηριστικά ως παράγοντας διεθνών ανταγωνισμών
- 19ος–20ός αι.: μετασχηματισμός των ανταγωνισμών και σημαντικός ρόλος των περιηγητών στη γεωπολιτική επιρροή

Περιηγητές και
φιλελληνισμός:
ανάμεσα στον θαυμασμό
και τα γεωπολιτικά
συμφέροντα

- Μ. Δυνάμεις -αναπτυξιακή δυναμική της Ελλάδας
- Ελλάδα ως δυνητική ανταγωνιστική μεσογειακή δύναμη
- Άμεσες και έμμεσες επεμβάσεις
- Χρήση ραδιοργάνων και μη στρατιωτικών μέσων επιρροής
- Στόχος: έλεγχος και κατεύθυνση της ελληνικής πορείας
- Εγκατάσταση περιηγητών, «φιλελλήνων» και πολιτικών επιτετραμμένων ως μηχανισμοί παρέμβασης
- Οι προσωπικότητες που θα αναλυθούν στην εν λόγω έρευνα
 - Βαυαρός Φρίντιχ Τίερς,
 - Αυστριακός Γιάκομπ Φίλιπ Φαλμεράυερ
 - Βρετανός Λώρενς Τζωρτζ Ντάρρελ

- Σύνδεση Γεωγραφίας – κρατικής πολιτικής – ισχύος στο διεθνές σύστημα
- Στόχος των κρατών: βελτίωση θέσης στην κλίμακα ισχύος και διασφάλιση ασφάλειας

- Πρόβλεψη και ερμηνεία συμπεριφορών και επιπτώσεων διεθνών πολιτικών δράσεων
- Συστημική γεωπολιτική ανάλυση: καταγραφή και πρόβλεψη ανακατανομών ισχύος σε χώρο–χρόνο

Επιστημονικές Παρουσιάσεις και Δημοσιεύσεις 2023-2024

- Συμμετοχή στο IB' Πανιόνιο Συνέδριο-Οκτώβριος 2023
- Δημοσίευση στο International Organization of Scientific Research (IOSR) journals.

«Durrell: Ο Lawrence της Κέρκυρας»

- Ο λόγος για τον οποίο ο Ντάρρελ επέλεξε το νησί της Κέρκυρας προκειμένου να εγκατασταθεί εκεί.
- Με αφορμή την εξωτερική πολιτική της Αγγλίας την περίοδο 1935-1940, ο ίδιος αναφέρεται σε πολλά γεγονότα της εν λόγω περιόδου στο Βιβλίο Spirit of Place.
- Μέσα από τις επιστολές του, προσδιορίστηκαν τα γεγονότα των διεθνών γεωπολιτικών πρακτικών που συνδέονται με τα όσα αναφέρει ο ίδιος ο Ντάρρελ στα γράμματά του.
- Ανάδειξη των εσωτερικών κινήτρων του Ντάρρελ, εν όψει των πολιτικών εξελίξεων και ενός επικείμενου πολέμου, να πολεμήσει για λογαριασμό της Κέρκυρας.

Θέματα-Προπαγάνδα και Λογοκρισία

Η προπαγάνδα ως πνευματικό όπλο πολέμου

- Taylor, P.M.(1980).The Foreign Office And British Propaganda During The First World War, The Historical Journal .
- Price, B.(1942).Governmental Censorship In War-Time, The American Political Science Review.
- Ingram, H.J.(2016).A Brief History Of Propaganda During Conflict: Lessons For Counter-Terrorism Strategic Communications, International Centre For Counter-Terrorism-The Hague,18-19.
- King Chair, E.J.(1970).Applied Strategy Of World War II,Naval War College Review,22 (9), 62-64.
- * *Τα πυρομαχικά του μυαλού δεν γίνονται λιγότερο ζωτικά για τη νίκη από τους στόλους ή τους στρατούς*

Κεντρικό σημείο διερεύνησης ο Λώρενς Ντάρελ 2024

ΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΟΝ ΛΩΡΕΝΣ ΝΤΑΡΕΛ (Δωδεκάνησα-Ρόδος)

- Υπεύθυνος Τύπου σε διάφορες περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου.

Το 1945, την περίοδο της βρετανικής διοικήσεως στα Δωδεκάνησα, εγκαταστάθηκε στη Ρόδο, ως Υπεύθυνος Τύπου και Πληροφοριών και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ήταν η επιμέλεια της ημερήσιας εφημερίδας «ΧΡΟΝΟΣ» (Ρόδος), που εκδιδόταν στην εν λόγω περιοχή εκείνο το διάστημα.

- Ανάλυση σχετικών δημοσιεύσεων της εφημερίδας «ΧΡΟΝΟΣ», σε ζητήματα που αφορούν τόσο την εξωτερική πολιτική των Μ.Δυνάμεων όσο και τη λειτουργία των τοπικών θεσμών υπό τις εντολές της Βρετανικής Διοικήσεως, από το 1945 μέχρι την άνοιξη του 1947.

Επιστημονική Δημοσίευση-ολοκλήρωση της ανασκόπησης βιβλιογραφίας της τρίτης και τελευταίας περιόδου που αφορά τον Lawrence Durrell-Κύπρος 2025

- Δημοσίευση στο International Organization of Scientific Research (IOSR) journals

Ο «πόλεμος των Λέξεων» του «Λεβαντίνου» Lawrence Durrell.

- Εγχώρια και Διεθνής Βιβλιογραφία: εστίαση στο «soft power»
- Ο ρόλος της Λογοτεχνίας ως πολιτικό εργαλείο
- Ολοκληρώθηκε ένα μέρος της διδακτορικής διατριβής, που αφορά τον Λώρενς Ντάρρελ.
- Μελετήθηκε εκτενώς η βιβλιογραφία που αφορά τον Ντάρρελ. Συγκεκριμένα ,η περίοδος(1935-1957) 22 ετών, που διέμενε σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και στην Κύπρο.
- Κατά τη διάρκεια αυτού του χρόνου, έχει μελετηθεί όλη η βιβλιογραφία που αφορά την Κύπρο - σύνδεση με την ιδιότητα του Ντάρρελ , ως Υπεύθυνος Τύπου και Πληροφοριών.

- Συλλογή βασικού βιβλιογραφικού υλικού για τη διδακτορική διατριβή προηγούμενων ετών.
- Μέρος της διατριβής έχει αποτυπωθεί σε μορφή προσχεδίων, με σκοπό τη δομική και θεωρητική οργάνωση του υλικού, χωρίς επίσημη αξιολόγηση του περιεχομένου
- Friedrich Thierch Leben 2, 1830-1860
- Ρόλος: ως διπλωματικός απεσταλμένος πριν την άφιξη του Όθωνα
- Θέση Τίερς: εξάρτηση της ελληνικής ανεξαρτησίας από τις Προστάτιδες Δυνάμεις
- Jakob Philipp Fallmerayer, Fragmente aus dem Orient
- υποτίμηση ελληνικού έθνους, εξύμνηση Μ. Δυνάμεων και Όθωνα
- Θεωρία: σλαβικής καταγωγής των Ελλήνων → αμφισβήτηση ιστορικής συνέχειας
- Στόχος: διατήρηση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ως ανάχωμα στον ρωσικό ιμπεριαλισμό
- αξιολόγηση πρωτευουσών και δευτερευουσών πηγών, οργάνωση και τεκμηριωμένη επιλογή κρίσιμων ακαδημαϊκών πηγών.
- Εφημερίδα Allgemeine Zeitung 1825-1831.

Ενδείξεις και προσδοκώμενα αποτελέσματα

Αναζήτηση βιβλιογραφίας σχετικά με τις μυστικές υπηρεσίες:(αναφορές στο Κυπριακό)

- **The friends: Britain's Post-War Secret Intelligence Operation**, West N., 1988.

*Κύπρος νέα έδρα της περιφερειακής βάσης της SIS (Secret Intelligence Service), MI6.

- **MI6 :Fifty years of special operation**, Dorril S., 2000.

*Κύπρος-κύρος της Βρετανίας στη Μέση Ανατολή, *Bitter Lemons* κάλυπτε το διορισμό του Durrell ως Διευθυντή Δημοσίων Σχέσεων της Κυβέρνησης της Κύπρου, "Κανένα έθνος δεν ήταν πιο αφοσιωμένο στην αρχή της αυτοδιάθεσης από το δικό μας, αλλά στην Κύπρο απλά "δεν ίσχυε"."

- **Top Secret, Η Βρετανική Κηδεμόνευση του Κυπριακού...Πώς φτάσαμε στο σχέδιο «Ανάν»,** Αργυρού Φ., 2004.

άγνωστα γεγονότα και καταστάσεις στη σκηνιάρα της διεθνούς πολιτικής σκοπιμότητας

- χάρτες διχοτόμησης,
- «Κυπριοσύνη» του Durrell, να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη ενός διακριτού Κυπριακού πολιτισμού

Hansard/Έγγραφα της Βουλής των Κοινοτήτων UK parliament, House of Commons (1954-1987)

**εστίαση στο Κυπριακό ζήτημα*

- αρχή της αυτοδιάθεσης

- πολιτιστικές και νομικές ρυθμίσεις
- γεωπολιτική ασφάλεια της Ανατολικής Μεσογείου
- στρατηγική σημασία Κύπρου
- ΕΟΚΑ
- υπηρεσίες πληροφόρησης
- προώθηση πιο επιθετικά της βρετανικής πολιτιστικής επιρροής
- αναδιαμόρφωση πνευματικού τομέα , αίσθημα αλληλεγγύης προς τον κυπριακό λαό .

Ο ρόλος της λογοτεχνίας ως πολιτικό εργαλείο

- Ως αξιόπιστη πηγή βιωματικής καταγραφής
- Ως εργαλείο “ανθρωποποίησης” του κυπριακού προβλήματος,
- Το έργο του Ντάρρελ έγινε αποδεκτό ως ένα πολιτισμικό εργαλείο κατανόησης και προοπτικής συμφιλίωσης , πολιτική βαρύτητα του έργου
- Το έργο ως “έμμεσος μάρτυρας” , εργαλείο “αποσυμπίεσης” της έντασης, Μαλακή δύναμη (soft power) – δηλαδή, εργαλείο που επηρεάζει τις καρδιές και τα μυαλά χωρίς όπλα ή βία.
- Πολιτική προπαγάνδα
- Διαμόρφωση εικόνας
- Η λογοτεχνία χρησιμοποιείται για να ενισχύσει πολιτικές αφηγήσεις. Αφηγηματικό όπλο της αποικιοκρατίας.
- Απολιτικό, πολιτισμικό τρόπο να δικαιολογείται η βρετανική παρουσία στην Κύπρο.

ΕΠΟΜΕΝΟ ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ

1. Η νέα δημοσίευση, Ο Λώρενς Ντάρρελ στην Κύπρο : Λογοτεχνία, Πολιτιστική Πολιτική και Μηχανισμοί Πληροφόρησης στην Ύστερη Βρετανική Διοίκηση.
2. Σύνταξη Κεφαλαίων Διδακτορικής Διατριβής

Στόχος της Έρευνας, Ο Λωρενς Ντάρρελ Στην Κύπρο

- Προσδοκώμενα αποτελέσματα

- Ανάλυση του έργου *Bitter Lemons of Cyprus* του **Lawrence Durrell**.
- Διερεύνηση της σχέσης λογοτεχνίας και αποικιακής πολιτικής.
- Μελέτη του τρόπου με τον οποίο το έργο αξιοποιήθηκε από πολιτικούς και διαμορφωτές πολιτικής.
- Κατανόηση της επίδρασης του βιβλίου στη δημόσια εικόνα της κυπριακής κρίσης.

Η έρευνα εξετάζει πώς το έργο του Lawrence Durrell για την Κύπρο δεν αποτέλεσε μόνο λογοτεχνική αφήγηση, αλλά και πηγή πολιτικής ερμηνείας της κυπριακής κρίσης.

Το βιβλίο ως αφήγηση της αποικιακής κρίσης

- Ανάλυση της παρουσίασης της κυπριακής κοινωνίας στο έργο.
- Διερεύνηση της οπτικής του Durrell για το εθνικό ζήτημα.
- Εξέταση της σύνδεσης της προσωπικής του εμπειρίας με την αποικιακή διοίκηση.
- Κατανόηση της λειτουργίας του βιβλίου ως πολιτιστικού τεκμηρίου της περιόδου.

Το βιβλίο λειτουργεί ως προσωπική μαρτυρία της αποικιακής περιόδου, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης αφήγησης για την κυπριακή κοινωνία και την πολιτική κρίση.

Λογοτεχνία ως Έμμεση Μαρτυρία της Πολιτικής

- Το έργο **Bitter Lemons of Cyprus** λειτουργεί ως λογοτεχνική μαρτυρία της αποικιακής περιόδου.
- Η αφήγηση παρουσιάζει την κυπριακή κοινωνία μέσα από την εμπειρία του **Lawrence Durrell**.
- Το βιβλίο υπερβαίνει τη λογοτεχνία και αποκτά πολιτική διάσταση.
- Η λογοτεχνική αφήγηση λειτουργεί ως εργαλείο ερμηνείας της βρετανικής πολιτικής στην Κύπρο.
- Η έρευνα εξετάζει το βιβλίο του Durrell όχι μόνο ως λογοτεχνικό έργο, αλλά και ως έμμεση ιστορική μαρτυρία που αποτυπώνει τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάστηκε η βρετανική πολιτική στην Κύπρο.

ΜΙ6 και το αφήγημα της πολιτικής εξουσίας

- Σε συνάφεια με τη συζήτηση για τις μυστικές υπηρεσίες και τη βρετανική εξωτερική πολιτική, το έργο του Ντάρρελ εμφανίζεται ως αφήγημα-βιτρίνα της εξουσίας.
- Η λογοτεχνική γραφή καλύπτει και τον κρατικό διορισμό του Ντάρρελ στην αποικιακή διοίκηση, ενισχύοντας τον ρόλο του ως φορέα δημόσιου αποικιακού λόγου.
- Το βιβλίο αποικαλύπτει, με απλούστερο και ελεύθερο τρόπο, τη νοοτροπία και τις πρακτικές εξουσίας πίσω από τις πολιτικές αποφάσεις.
- η Βρετανία δεν χρησιμοποιούσε μόνο στρατό και μυστικές υπηρεσίες
- αλλά και **πολιτισμό, λογοτεχνία και δημόσιο λόγο** για να δικαιολογήσει την παρουσία της στην Κύπρο.

Ο Durrell λειτουργεί δηλαδή ως:

πολιτιστικός εκπρόσωπος της αποικιακής πολιτικής.

Η πολιτική χρήση του έργου (1960 & 1989)

- **1960 – Βουλή των Κοινοτήτων**
- Το βιβλίο χρησιμοποιείται ως μαρτυρία για τη σχέση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων πριν το 1955.
- Ενισχύει πολιτικές θέσεις σχετικά με το νέο Σύνταγμα της **Republic of Cyprus**.
- **1989 – Νέα πολιτική ανάγνωση**
- Αναφορά στο έργο από τον **William Waldegrave** στη Βουλή των Κοινοτήτων.
- Το βιβλίο παρουσιάζεται ως ένδειξη ιστορικών δεσμών Βρετανίας–Κύπρου.
- Η λογοτεχνική μνήμη χρησιμοποιείται για να υποστηρίξει τη βρετανική πολιτική θέση.

Το έργο του Durrell δεν παρέμεινε μόνο λογοτεχνικό κείμενο, αλλά χρησιμοποιήθηκε και στις πολιτικές συζητήσεις της Βρετανίας για την Κύπρο, τόσο το 1960 όσο και το 1989

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

